

[Poul Dam.]

begreb, som overhovedet ikke har nogen realitet for størstedelen af befolkningen i vore dage, og de erstatningsbestemmelser, som er knyttet til denne fiktive forlovelse, kunne lige så godt være knyttet til en lang række andre konkrete forhold. En fastere eller en mere omfattende definition af et samlivsforhold ville for øvrigt løse mange af problemerne.

Der er også hele spørgsmålet om alderen. Vi er jo her stadig væk i det paternalistiske samfunds verden, hvor der siges, at hvis man er under en vis alder, så skal overøvrigheden give tilladelse til ægteskabets indgåelse. Jeg forstår ikke, hvorfor den skal det. Jeg forstår og har lidt mere sympati, tror jeg, end visse andre ordførere for, at forældrene skal give tilladelse for personer, der endnu er umyndige; men hvad kommer det overøvrigheden ved? Er det ikke rimeligt, at det er forældrene, der har dette ansvar, og at de simpelt hen kan udøve dette ansvar frit, uden at en eller anden offentlig myndighed skal give en tilladelse? Det ville være rimeligt, at man indfører en absolut lavalder, og at man så kræver en forældre-tilladelse. Overøvrighedens opgave er her naturligt som i det hele taget at træffe afgørelser, hvor der er strid mellem mennesker, ikke nødvendigvis, hvor nogle mennesker er enige, men altså skal have den faderlige øvrigheds tilsagn.

Der kunne siges meget om ægteskabsalder. Jeg tror nok, at man i almindelighed må sige, at den lave ægteskabsalder i vore dage er et højst betinget gode; jeg tror, at unge ægteskaber ofte er meget lidt holdbare, simpelt hen fordi der mangler en tilstrækkelig åndelig modenhed hos de unge, og at en nyttig pædagogisk indsats ville være at fortælle unge mennesker, at de skulle vente med at gifte sig, til de bliver noget ældre. Men det er de unge og forældrene selv, der skal bestemme det, ikke overøvrigheden.

Ægteskabets indgåelse: jeg mener, at vi nu langt om længe må nå til, at den borgerlige ægteskabsbevidnelse bliver reglen, og at den kirkelige vielse udgår. Det er jo ikke noget nyt krav, det er rejst første gang i 1850 af et tidligere æret medlem af denne forsamling, daværende pastor N. F. S. Grundtvig, så jeg er i relativt godt selskab. Der er ingen mening i, at kirkelige hand-

linger skal have borgerlige virkninger, og der ligger jo for øvrigt også i disse regler en diskrimination imod de ikke-ankendte tros-samfund, som er henvist til den borgerlige vielse som den eneste, der har retsgyldighed for dem.

Om reglerne om separation og skilsmisse skal jeg kun sige nogle få ord. Jeg tror, at reglerne om mægling må udgå helt. Jeg ser ikke, at den har nogen funktion; den er ikke blevet udformet på nogen særlig heldig måde, og at overføre den til familierådgivningen forekommer mig ingen fordel, slet ikke for familierådgivningen, som har bedst af, at man søger den frivilligt og frit, og at man ikke ser den som en mere eller mindre tvungen institution; man nødvendigvis skal gå til.

Den rimelige grundregel synes mig at være, at der altid begyndes med en separation, at der er meget omfattende og bred adgang til separation, og at man derefter, men først efter en separation, har ret til skilsmisse, et års tid efter at samlivet bevisligt er ophævet. Der er ikke grundlag nok for alle de mange forskellige frister, der står i loven, væsentligt af historiske grunde, eller for de særlige straffesynspunkter, som jo ligger bag ved en række af skilsmisseparagrafferne. Helt meningsløst for de allerfleste almindelige mennesker bliver det, når man altså opretholder dette sælsomme begreb utroskab i separationstiden som skilsmissegrund. Det er simpelt hen noget, som man ikke kan forbinde noget reelt med i de allerfleste kredse.

Om myndighedsloven og de samkvemsregler, der er deri, skal jeg ikke sige noget videre. Hvis de ægteskabslignende forhold kom ind under ægteskabsloven, ville disse problemer jo nogenlunde klart blive løst.

Der forestår et grundigt udvalgsarbejde, naturligvis først til efteråret; jeg håber, at der bliver lagt meget arbejde i dette. Mange interessante synspunkter er fremsat allerede af andre ordførere i hvert fald, og jeg håber også, at der kommer en debat i offentligheden, så man virkelig kan få en bred interesse for disse spørgsmål.

Hanne Reintoft: Vi er også tilfreds med, at der fremsættes forslag til en ny lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, da den gældende lov er temmelig forældet.